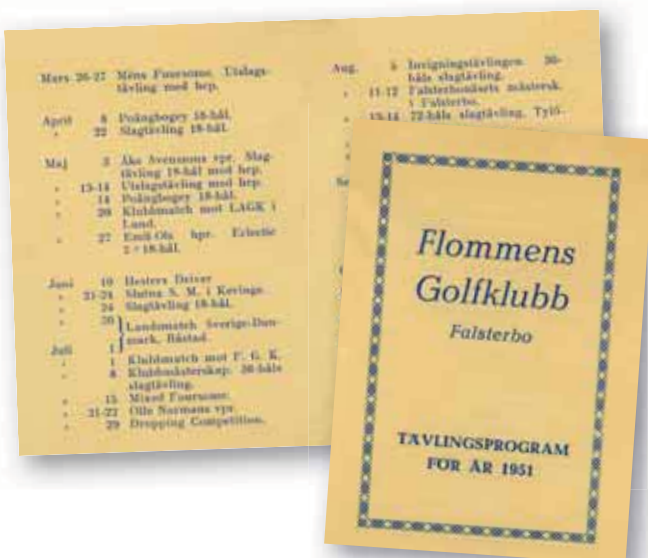

Golfjunior på 50-talet

AV BOB STALIN

Man berättade inte gärna för sina klasskamrater att man spelade golf. Då kunde man få på "flabben". Golf ansågs nämligen i Malmöskolorna som en alldeles ovanligt jönsig sysselsättning för ålderstigna rikemän. Annat var det i Skanör med Falsterbo, som det hette på den tiden. Även om inte alla spelade själva så betraktade man golfspelet som någonting helt naturligt här nere.

PÅ 50-TALET SPELADE man golf när man hade tid och lust, utan tidbokning och köer. När man kom ner till klubben väntade man tills man blivit fyra och sedan var det bara att ge sig ut på banan. Det blev förstas intressanta kombinationer i fyrbollarna: damer/herrar, unga/gamla och elitspelare/"pölsor". En dag kunde man kanske få spela med den ständiga dammästarinnan Magda Helgeman, med gamle Henrik Andersson, som spelade i hatt och trätuffor och som pratade eller sjöng oavbrutet både när han själv och medspelarna slog, eller med Conrad Björkman som visste allt om alla på Näset. En annan dag fick man kanske glädjen att spela med Thore eller Nils-Erik Andersson ("Stor"- resp "Lill-Flommen") som båda tillhörde svenska eliten. Tack vare golfens geniala handicapsystem kan man ju, som bekant, ha spännande matcher trots stora skillnader i skicklighet mellan spelarna.

Klubbkänslan var mycket påtaglig. Klubbmatcherna och speciellt den mot FGK var prestigeladdad och följdes av många åskådare. Över huvud taget var intresset för hur våra duktiga medlemmar skötte sig mycket stort, något vi saknar idag. Svenska mästerskapet för herrar var den viktigaste tävlingen för året och vi var många från Flommen som hyrde in oss på något pensionat ett par dagar, till exempel i Tylösand 1951 och Båstad 1952, för att stötta Kirr, Stig och de andra hjältarna.

Även klubb tävlingarna rönt stort intresse. I relation till klubbens magra medlemsantal var det många som regelbundet ställde upp och tävlade. KM och Invigningstävlingen var de stora evenemangen men även Mixed Foursome var någonting man talade om både före och efter. Det berättas att Nisse Bergkvist en gång sågs spela alldeles för sig själv. När han kom fram till sin boll sparkade han ut den i ruffen, slog in den på fairway, sparkade ut den i ruffen igen o s v. Detta märkliga förfarande krävde ju en förklaring. "Jag tränar inför Mixed Foursome!"

En kanske inte helt seriös men oerhört populär tävling var Dropping Competition. Principen var att den med sämst nettoresultat på varje hål slogs ut. Man spelade med full handicap uttryckt i 18-delar och lottades in i någon av tio ungefär lika stora grupper.

Tävlingsprogrammet för 1951 i perfekt skick! Inte en skråma. Flera tävlingar är i högsta grad bekanta, de spelas än idag. Men tänk att även SM och landskamper omnämndes i klubbens tävlingsprogram!

Uno Ekberg, en av bröderna Ekberg och samtidigt en av klubbens bästa spelare (klubbmästare 1956), slår ut på 1:a tee. Lägg märke till tee-skylden. En sådan skylt återfanns för en del år sedan och blev förlaga till nuvarande skyltar.
Foto: Stig Kristersson

HÅL 1 - 290 METER

I stora drag dagens 18:e, fast baklänges. Man drev från en plats ungefär där klubbens golfvärdar nuförtiden har ensamrätt att parkera sina bilar. Greenen låg där en slicad drive från 18:e tee hamnar i dag; alltså ett ganska kort par 4 hål. Svårigheten var att out-gränsen var obehagligt närvarande till höger. I dag står ju de vita pinnarna långt uppe bland buskarna, men det gjorde de inte då, utan långt nere i backen. Västlig vind, som det alltid blåste (vad jag kan minnas), gjorde att även en lätt slice obönhörligen hamnade utanför banan, ibland kanske ända uppe vid Valters "hodda". Valter Almqvist, närspelspecialist, ofta uttagen i oldboyslandslaget, och hans hustru Alice, hyrde en liten stuga av SJ som ägde marken. Den låg i den nu helt förbuskade svackan nära banvallen.

Mina starkaste minnen från det här hålet härrör sig från ovannämnda Dropping Competition. Två år i rad blev jag inlottad i en grupp som skulle starta just på ettan, och båda gångerna slicade jag yrvaket ut två drives out of bounds. Det var bara att tacka för sig, cykla hem och återuppta skönhetsömnerna.

HÅL 2 - 315 METER

Här fick min golfkarriär göra ett längre uppehåll; det blev plötsligt för svårt. Om man idag på 18:e slår en riktigt lång och rejält hookad drive hamnar man uppe i "klykan", alltså nära banvallen precis där buskarna börjar; där låg tvåans herrtee. Damernas utslagsplats låg betydligt längre ner och ganska behagligt nära fairway som sträckte sig fram höger om backen. Greenen var belägen ungefär som idag.

Gruppen, ofta med fem-sex deltagare, spelade sedan så många hål som behövdes för att kora en delsegrare. De tio gruppvinnarna spelade därefter banans nio hål i en finalomgång.

"DY MASCHTE TITTE PAU BAALEN!"

Hur var det då att vara junior på 50-talet? Ja, någon organiserad knatte- eller juniorträning kan jag inte erinra mig, däremot ordnades en tävling varje månad som framgår av tävlingsprogrammet från 1951. William Hester, vår instruktör, var en charmerande engelsman, kortväxt med en avundsvärd ansiktsfärg. Han hade dock svårt att komma underfund med det svenska språket. Det enda jag minns honom säga så fort han såg mig på banan var: "Dy maschte titte pau baalen!". Säkert ett utomordentligt gott råd som jag alltför sällan lyckas följa.

Mina första år som golfare tillbringade jag i ensamhet ett halvt hål efter mina föräldrar och deras vänner utrustad med ett par bollar och en avsågad träskaftad järnklubba. Om jag tyckte att det var så särskilt roligt kommer jag inte ihåg, men jag klagade inte, väluppfostrad som jag var (redan då).

Jag ska nu försöka beskriva litet av Flommens nio hål på 50-talet så långt mitt skrala minne tillåter.

Paul Jonsson putt på 6:e green medan Stig Kristersson och Hugo Helgeman väntar på sin tur. Foto: Flommens GK:s arkiv

Problemet för mig och förmodligen för alla andra pojkar var att när man kommit ner till hcp 13 fick man inte längre spela från damtee. Det hade ingen betydelse hur lång, stor eller muskulös man var, det var bara att knalla upp till herrarnas tee och slå det vildaste man kunde. Det gick inte. Det var för långt till fairway. Och ruffen framför räckte mig till axlarna. Så det var bara att ge upp golfen för resten av säsongen och se till att äta upp sig till nästa år.

HÅL 3 - 130 METER

Nuvarande 17:e, nästan intakt. Här var det alltid litet extra spännande, för plötsligt kunde tåget dyka upp. Då avbröts det ordinarie spelet omedelbart. Alla peggade upp var sin boll och slog samtidigt. Det gällde naturligtvis att försöka träffa någon av vagnarna, eller allra helst loket. Om någon lyckades, vilket hände ibland, röntes denne gränslös beundran från de övriga i bollen.

HÅL 4 - 340 METER

Låg på samma ställe som nuvarande 3:e, dock något kortare och par 4. Ett i mitt tycke ganska ointressant och tråkigt hål. En festlig och högst ovanlig händelse inträffade dock en gång just här. Vårt gäng kom fram till våra bollar men kunde inte spela våra andraslag. Greenen var upptagen. Två av bröderna Ekberg, Gustis och Ingvar, hade nämligen picknick. Snyggt och prydligt

med vit duk utlagd och sill och brännvin framdukat. Något påtagligt intresse att flytta sig uppvisades inte så det var bara för oss att ta upp bollarna och gå vidare till nästa hål.

HÅL 5 - 355 METER

Nästan identiskt med dagens 4:e, dock utan den vackra bro vi har i dag. På 50-talet gällde det inte bara att få bollen över vattnet utan även att med risk för livet transportera sig själv över. Den smala och rangliga träbro som ledde över kunde efter en hård isvinter vara rena berg-och-dalbanan. En som bittert fick erfara detta var fiskhandlare Oscar Wiberg. Han spelade klubbmatch mot Falsterbo GK och befann sig just på sagda bro när gamle direktör Marcusson, som gick alldeles bakom, föreslog att de skulle lägga bort titlarna. Hänryckt vände sig Oscar onödigt hastigt om för att sträcka fram handen och... så gick det som det gick.

Väl framme på fairway väntade nya svårigheter. Här härjade korna fritt. De var ju i och för sig snälla och gick aldrig till anfall men de grisade ner något fruktansvärt. Lokala regeln medgav emellertid fri dropp om bollen hamnat i en blaja, så det var egentligen inga större bekymmer. För att korna inte skulle trampa sönder greenen var denna omringad av ett taggtrådsstängsel med en liten öppning där inte ens den graciösa ko kunde ta sig in.

HÅL 6 - 470 METER

Långt och eländigt, nuvarande 12:e baklänges, Flommens enda par 5 hål. Greenen var belägen där det numera står en vacker och ofta efterlängtdad bajamaja. Idag har vi tack vare bevattningen en grön och fin fairway; så var det inte på 50-talet. Då var det riktig links känsla med torra och sandiga backar att spela på.

En ganska obetydlig liten händelse har etsat sig fast i mitt minne. Jag och mina spelkamrater hade gått och väntat i flera hål på framförvarande parti när vi plötsligt blev framvinkade på 6:ans fairway. Det visade sig att det var herrskapet Garland, d v s Rit-Ola och hans fru, som hade uppehållit oss. När vi passerade befann sig Rit-Ola nere vid vattnet och stod och rotade efter en förlorad boll medan frun gick och hackade uppe vid out-gränsen. Plötsligt ropade hustrun med hög röst över huvudena på oss: "Jan-Erik! Vilken klubba skall jag använda?" - "Slå med skaftet, kärringjävell!" kom det kraftfulla svaret omedelbart. Fru Garland reagerade inte alls, så förmodligen var det den normala konversationstenen i familjen. Vi väluppfostrade skåningar var mycket skakade men säkert också litet imponerade. - På slutet av 50-talet flyttades detta hål femtio meter österut och blev nära nog identiskt med dagens 5:e.

HÅL 7 - 260 METER

7:an, som motsvarar vårt nuvarande 6:e, var på den tiden ett lika förtjusande trevligt golfhål som det är i dag, om än något kortare. Under 1958 års upplaga av Pingsttävlingen, singel match, mötte jag Oscar Wiberg. Samme Oscar som några år tidigare hade fallit överbord från 5:ans bro. Han spelade denna dag en sagolik golf och var tre upp efter sex hål. På sjunde satte han upp sitt andraslag tre meter från flaggan. Ingen kunde ta miste på att Oscar i denna stund var en belåten och munter man.

Då hördes sirener över landskapet. Det var brandlarmet som gick, en uppmaning till alla i den frivilliga brandkåren att skyndsammast inställa sig vid brandstationen i Skanör. Oscar, som tillhörde kåren, blev alldeles bestört. Likstel i ansiktet, bortsett från en darrande underläpp, kom han fram till mig, såg

på mig med bedjande ögon och frågade: "Du hörde ingenting, va?" Nej, jag hörde ingenting, svarade jag och så fortsatte vi matchen som Oscar vann klart. - Det bör sägas till Oscars försvar, han var nämligen mycket pliktrogen, att om han hade sprungit till klubbhuset och sedan cyklat i ilfart till Skanör så hade han ändå inte hunnit i tid. Dessutom, visade det sig, var det falsklarm.

HÅL 8 - 340 METER

Man spelade i stort sett nuvarande 9:e baklänges, med greenen västnordväst om och alldeles intill vattnet mellan dagens 8:e och 9:e. Den så kallade Tvättbrådan eller Dragspelet, som påstås vara rester av en gammal soptipp, var i högsta grad i spel. Vad jag speciellt minns från det hålet, som från början var par 4 men senare förlängdes till par 5, var martornen. Den var oerhört praktfull, ibland inhägnad där den stod nära vägen och alltid försedd med en skylt som talade om hur sällsynt och fridlyst den var. Tråkigt nog var den en dag borta, kapad vid roten. Om missdådaren var en nyss treputtad golfare eller en vanlig vandalstolle fick vi aldrig reda på, men det blev väldigt tomt utan den. Jag, som aldrig varit särskilt intresserad av växter utan tycker att Naturen gör sig bäst på TV, sörjde och saknade emellertid den vackra martornen länge.

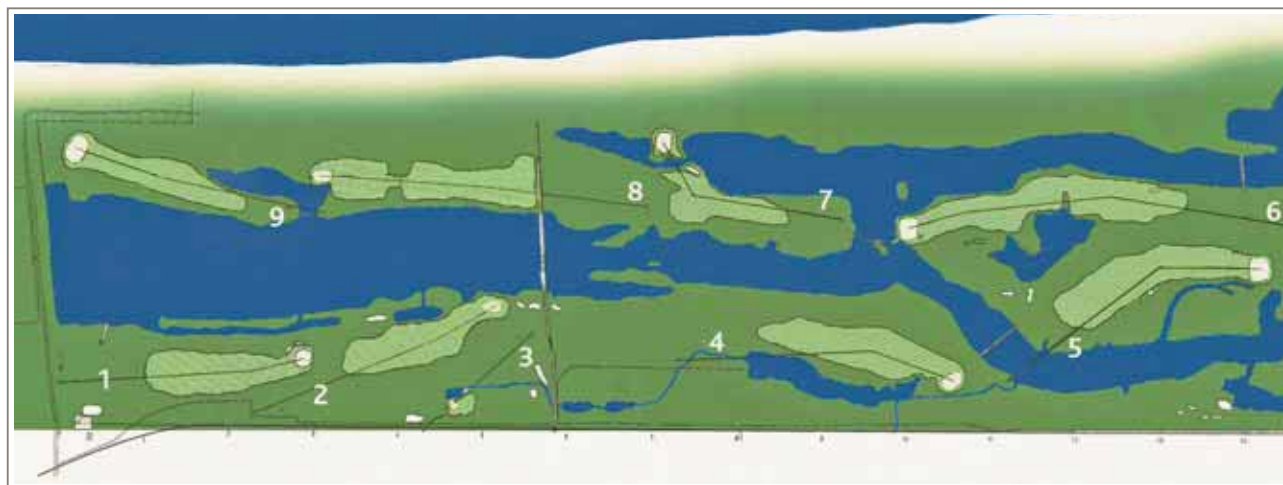

HÅL 9 - 300 METER

När man puttade ut på åttan gick man några steg österut till dåvarande nians tee. Där hade man att ta sig över samma vatten som vi har idag fast åt motsatt håll. Nians fairway utgjordes av vårt nuvarande övningsfält. Det var nog få golfare som ansåg det besvärligt att driva här, utom min fader Gunnar. Här slog nämligen Stora Nojan till.

Jag förmodar att de flesta av oss periodvis varit nojiga inför ett visst slag, alltså detta att man redan på förhand vet att man kommer att misslyckas. Men det som min pappa under två års tid genomled på nians tee var något enastående. Han, som ändå var

Flommens 9-hålsbana 1957–1966. Den har två förändringar jämfört med 1947 års bana som Bob Stalin beskriver. 6:e hålet har fått samma sträckning som dagens 5:e; tidigare låg hålet på andra sidan vattnet där 12:an ligger idag (fast "omvänt"). 8:e hålet har förlängts till en par 5, ursprungligen var det en par 4. Banskissen är hämtad från klubbens 50-årsskrift.

en hyfsad 12-handicapare, kunde bara inte komma över det förbannade vattnet. Antingen toppade han ner bollen alldeles framför tee eller också skar han ut den i dammen mot nuvarande åttans green. Något medlidande var det inte tal om, snarare tvärtom. Ju argare han blev, ju fler bollar han slog bort, desto roligare hade medspelarna. Fenomenet var till och med så välkänt att medlemmar, som från klubbhuset hade sett att han närmade sig nian, skyndade sig dit för att få njuta av showen. Det förekom till och med insamling av gamla bollar som "Gunnar kan använda på nian".

POMMAC I KLUBBHuset

Så här i efterhand har jag en känsla av att 50-talet var en relativt lycklig tid präglad av en positiv "allt är möjligt"-anda. Snoddas sjöng i Karusellen och Bill Haley sjöng "Rock Around the Clock" samtidigt som det dök upp mängder av värdefulla nymodigheter som LP-skivor, nylonstrumpor, Ahlgrens bilar och Kalles kaviar. För oss juniorer i Flommens GK var det en sensationellt läcker innovation när det plötsligt stod ett kylskåp fullpackat med lemonader i vårt lilla klubbhus. Nu kunde man mot erläggande av en liten peng tillförsäkra sig en Pommac efter golfrenden. Anspråken var inte så stora.

Kvaliteten på banan, klubbor och bollar var naturligtvis mycket sämre än idag, men det uppvägdes av stämningen i klubben där alla kände varandra och trivdes tillsammans. Många fester arrangerades där det dansades till musik ur klubbens stora samling av 78-varvare som till och med var försedda med Flommens egna skivetiketter. ■

Bob är medlem i klubben sedan 1951

Bobs första golflektion av pappa Gunnar.
Foto: Privat

Vi som varit med allra längst

Vi har varit medlemmar sedan 1950-talet eller tidigare! Stående från vänster: Jakob Perlman, Sture Ljungberg, Stig Kristersson, Tommy Landgren, Jan Wiberg, Nils-Erik Andersson, Stig Bergendorff, Ronald Åkermark, Kerstin Larsen (Ekwall). Sittande: Astrid Palmgren, Ove Kristersson, Gunnar Selander (†), Curt Gagné, Sven Olof Persson, Birgitta Alexandre (Malmros). Foto: Christer Håkansson

Även vi blev medlemmar redan på 1950-talet eller tidigare! Bakre raden från vänster: Göran Hylén, Nils-Erik Andersson, Stig Kristersson, Agneta Svenander-Burrau, Bob Stalin, Stig Bergendorff, Anders Helgeman. Främre raden: Ove Kristersson, Donald Perlman, Clarence Hickman, Anders Åström, Gunilla Winquist (f. Svenander), (Kjell Johansson), Benny Kristoffersson och Åke Bergkvist. De fyra "mångårigaste" medlemmarna Ove, Nils-Erik, Stig & Stig råkade hamna på båda bilderna och den gode Kjell kom med av misstag! Foto: Anders Bergman